

EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

←== LISABONSKÁ STRATÉGIA EÚ 2020 ==>

Beatrix Kormančíková

Horizontálna priorita IS a horizontálna priorita TUR v štrukturálnych fondoch a kohéznom fonde
Bratislava, 27. januára 2010

Úrad vlády Slovenskej republiky

Čo je Lisabonská stratégia?

Stratégia EÚ zameraná na **rast a pracovné miesta**

Koordinácia hospodárskych politík a politík zamestnanosti v rámci EÚ

Výber kľúčových tém z rôznych politík

Hlavné **oblasti**: výskum-vývoj-inovácie, zamestnanosť, vzdelávanie, podnikateľské prostredie, environment (spravidla aj informatizácia, tu v podnik. prostredí)

Míľniky vývoja Lisabonskej stratégie 2000 - 2010

2000 v Lisabone – vznik

2004 – revízia, Kokova správa

2005 – schválenie **revidovanej stratégie rastu a zamestnanosti**

2008, 2009 – diskusie a príprava stratégie po r. 2010

2008, 2009 - kríza: Plán obnovy európskeho hospodárstva

2009 – v novembri EK postúpila do všeobecného celoeurópskeho konzultačného procesu návrh stratégie EU 2020 = pokračovanie LS

2010 – rokovanie Európskej rady 11.2.2010 pod vedením prezidenta EÚ, schválenie **EU 2020** do leta 2010?

Ciele a zameranie Lisabonskej stratégie

- **Strategický cieľ:** urobiť z EÚ do roku 2010 najkonkurencieschopnejšiu a najdynamickejšiu poznatkovo orientovanú ekonomiku sveta schopnú trvalo udržateľného rastu, s väčším množstvom prac. miest a väčšou sociálnou kohéziou

- **Hlavné ciele:**
 - **Rast** 3 % ročne
 - **Zamestnanosť** 70 % ekonomicky aktívneho obyvateľstva, 60 % ekonomicky aktívnych žien

- **Hlavné prvky** (ekonomické, sociálne, + ekologické 2001):
 - Informačná spoločnosť pre všetkých
 - Vytvorenie európskeho výskumného priestoru
 - Odstránenie prekážok pre podnikanie, hlavne MSP
 - Ekonomická reforma spojená s dokončovaním vnútorného trhu
 - Vytvorenie integrovaných finančných trhov
 - Lepšia koordinácia makroekonomických politík
 - Aktívna politika zamestnanosti
 - Modernizácia európskeho sociálneho modelu
 - + 2001: Udržateľný rozvoj a kvalita života (4 prioritné oblasti: klimatická zmena, doprava, verejné zdravie a prírodné zdroje)

- **Indikátory**

Príprava a implementácia LS 2005 – 2010 v EÚ

Jarné zasadnutia **Európ.rady** (hlavy štátov a vlád) – ciele, zameranie **EK** pripravuje **Integrované usmernenia pre rast a zamestnanosť** (2005 - 2008, 2008 – 2010). Z toho vychádzajú programy LS:

- na úrovni Spoločenstva (**Lisabonský program Spoločenstva**)
- v každom členskom štáte (**Národný program reforiem**)

Otvorená metóda koordinácie (integrované usmernenia - národné /regionálne politiky - indikátory – best practice – monitoring a ročné hodnotenia, na ich základe EK spracováva špecifické odporúčania / points to watch pre každý ČŠ EÚ osobitne - stretnutia národných koordinátorov vedené predsedom EK)

Súbežne sa uplatňuje aj štandardná **komunitárna metóda**

Príklady spresňovania cieľov LS v Európskej rade

Zamestnanosť (2001)	50 % pracovníkov nad 50 rokov veku zamestnaných
Vnútorň trh (2001)	celkové zníženie štátnej pomoci ako % HDP do r. 2003
Výskum-vývoj-inovácie (2002)	3 % HDP, v tom 2/3 súkromný sektor (pozn.: cieľ v SR je 1,8 % HDP)
Zamestnanosť (2002)	zvýšenie dôchodkového veku o cca 5 rokov
Emisie (2002)	8 % zníženie emisií skleníkových plynov voči r. 1990 - Kyótsky protokol
Vzdelávanie/zamestnanosť (02)	dotované detské centrá 90 % detí veku od 3r. do začiatku školskej dochádzky; 33 % detí do 3r. veku
Vzdelávanie/zamestnanosť (2006)	predčasné ukončenie vzdelávania max. 10% študentov ponuka zamestnania, tréningu alebo pracovných skúseností do 4 mesiacov
Emisie (2007)	voči r. 1990: zníženie o 20 % do r. 2020, resp. o 30 % v prípade prijatia Kyót.protok. po r. 2012
Vnútorň trh (2007)	98,5 % smerníc EÚ transponovaných v termíne (99 % do r. 2009)
Podnikat. prostredie (2007)	znížiť admin. záťaž vyplývajúcu z EU legislatívy do r. 2012 o 25 %, stanoviť nár.ciele do r. 2008
Energetika (2007)	úspory 20 % voči plánu na r. 2020, 20 % podiel obnoviteľných zdrojov energie, 10 % podiel biopalív na celkovej spotrebe PHM benzínu a nafty použitých v preprave

Inštitucionálne zabezpečenie LS 2005-2010 v SR

Národní koordinátori: politická zodpovednosť PPVL a ministra financií;
výkonné pracoviská: ÚV SR - SEPaVS a MF SR - IFP

Rezortní koordinátori: ministerstvá, ÚVO

Pracovná skupina SR: aj VEZ NR SR; aspoň 1x ročne prizývaní aj partneri (KOZ, RUZ, AZZZ, SAV, Slov. rektorská konferencia, Rada VŠ, ZMOS, všetky VUC, príp. iné subjekty)

Prerokovanie v **poradných orgánoch** vlády SR, **NR SR**

Územná samospráva: cez Výbor regiónov účasť na práci Lisabonskej monitorovacej platformy (9 členov za SR vo Výbore regiónov; sú to predsedovia samosprávnych krajov a primátori miest)

Lisabonské programy Spoločenstva 2005-2010

Príspevok Spoločenstva vyplýva z **del'by kompetencií** medzi EÚ a ČŠ:

- 1) **Výlučné kompetencie EÚ:** spoločná obchodná politika, pravidlá hospodárskej súťaže pre fungovanie vnútorného trhu, menová politika eurozóny, colná únia, ochrana morských biologických zdrojov v rámci spoločnej politiky rybného hosp.
- 2) **Kompetencie ČŠ:** vzdelávanie, odborné vzdelávanie, mládež a šport, priemysel, zdravie ľudí, cestovný ruch, civilná obrana, kultúra, administratívna spolupráca
- 3) **Spoločné kompetencie:** vnútorný trh, životné prostredie, doprava, TEN siete, sociálna politika, hospodárska – sociálna - územná súdržnosť, energetika, poľnohospodárstvo a rybné hospodárstvo, ochrana spotrebiteľa, priestor slobody–bezpečnosti – spravodlivosti, spoločné otázky bezpečnosti verejného zdravia, výskum - tech.rozvoj - kozmický priestor, rozvojová spolupráca – humanit. pomoc

Opatrenia LPS zamerané hlavne na **dobudovanie vnútorného trhu, realizáciu spoločných politík a aktivít** podporujúcich národné politiky; dosahovanie max. synergie politík, opatrenia s významným vplyvom **na rast a zamestnanosť**

Úrad vlády Slovenskej republiky

Lisabonské programy Spoločenstva 2005 - 2010

2005 – 2008: tri skupiny - regulácia, financovanie, rozvoj politík (celkom 102 akcií). 8 kľúčových oblastí, napr. dobudovanie vnútorného trhu služieb, reforma politiky štátnej pomoci, uzatvorenie dohody v rámci Dožského kola rokovaní, vytvorenie spoločného prístupu v otázke hospodárskej migrácie, mobilita....

2008 – 2010: 10 kľúčových cieľov (celkom 63 opatrení). Napr. spoločná imigračná politika, dobudovanie vnútorného energetického trhu, medzinárodný obchod a investície a vytvorenie spoločného priestoru s regulačnými ustanoveniami a normami....

2008 Plán obnovy európskeho hospodárstva (v súvislosti s krízou)

Národné dokumenty LS v SR 2005 - 2010

Stratégia konkurencieschopnosti SR do r. 2010 („národná lisabonská stratégia“) + **akčné plány** (2005) - SR prijala ako prvá v EÚ

Vládny program MINERVA = mobilizácia inovácií v národnej ekonomike a rozvoj vedecko-vzdelávacích aktivít

Národný program reforiem SR na roky 2006 – 2008 (október 2005) + **dodatok k NPR** (december 2006)

Modernizačný program Slovensko 21 – špecifický dokument SR (jún 2008), príprava na euro a akcelerácia reforiem, krátkodobé a strednodobé opatrenia

Národný program reforiem SR na roky 2008 – 2010 (október 2008)

(Vládou schválené NPR SR a výročné **vyhodnotenia** každý rok do 15. októbra EK)

Národný program obnovy hospodárstva – 3 balíčky protikrízových opatrení, gestor: Ministerstvo hospodárstva SR (od novembra 2008)

Úrad vlády Slovenskej republiky

Národný program reforiem SR na roky 2008 – 2010 - AP

Výskum, vývoj a inovácie (4) gestori akčných plánov: MŠ SR, MH SR (inovácie)

- Reforma financovania vedy • Podpora prenosu poznatkov medzi akad. a podnikateľským sektorom a kontraktčného výskumu pre potreby verejnej správy • Nový mechanizmus pridelovania finančných prostriedkov na doktorandské štipendiá • Budovanie regionálnych inovačných centier

Vzdelávanie (13) gestori AP: MŠ SR, MF SR (finančné vzdelávanie)

- Podpora špičkových gymnázií • Informatizácia školstva, tvorba inovatívnych študijných materiálov a pomôcok • Pôžičky na vysokoškolské vzdelávanie v zahraničí • Zavedenie kariérového systému v profesijnom rozvoji pedagogických zamestnancov v regionálnom školstve • Pružnejšie formy riadenia vysokých škôl • Diferenciácia vysokých škôl na univerzity, VŠ a odborné vysoké školy • Podpora profesne orientovaných vysokoškolských programov na bakalárskej úrovni a pomaturitného štúdia • Zmena akreditačného procesu vysokých škôl s presunom dôrazu na indikátory výstupu namiesto kritérií zameraných na vstupy • Podpora demografickej tranzície (generačnej výmeny) na vysokých školách • Vytvorenie vzdelávacieho programu pre študentov doktorandského štúdia zameraného na pedagogické spôsobilosti • Zmena motivácií na dosahovanie výkonnosti na úrovni škôl v regionálnom aj vysokom školstve • Podpora rozvoja podnikateľských zručností a osvojenie si základných poznatkov o podnikaní a ekonomike na úrovni stredných škôl • Zvýšenie úrovne finančného vzdelávania a všeobecnej finančnej osvety

Zamestnanosť (6) gestori AP: MPSVR SR, MŠ SR, MF SR (podpora bývania)

- Vytvorenie národného systému flexiistoty • Začlenenie dlhodobo nezamestnaných na trh práce • Zlepšenie kvality pracovných zdrojov pre trh práce • Zlepšovanie zamestnateľnosti lepším prepojením obsahu vzdelávania s požiadavkami trhu práce • Konceptia podpory bývania s dôrazom na zvýšenie mobility pracovnej sily • Vytvorenie systému celoživotného poradenstva

Podnikateľské prostredie (11) gestori AP: MF SR, MH SR, MDPT SR, MS SR, ÚVO

- Stransparentnenie vysoko regulovaných trhov • Reforma VO vr. širokého rozšírenia el.obstarávania (e-procurement) • Vytvorenie funkčného systému predbežného a následného hodnotenia vplyvov legislatívnych opatrení • Reforma daňovej a colnej správy, zjednotenie výberu daní, cla a poisťných odvodov • Komplexné hodnotenie administratívneho zaťaženia a prekážok v podnikaní a zamestnávaní • Informatizácia VS • Rozvoj jednotných kontaktných miest pre podnikateľov • Dôsledná implementácia služieb elektron. registrov a ich vzájomné prepojenie • Intenzívna výstavba diaľnic a rýchlostných komunikácií • Zvýšenie dostupnosti a podpora infraštruktúry širokopásmového prístupu • Informatizácia súdnictva

Súvislosti s kohéznou politikou

Stále užšie prepojenie medzi LS a kohéznou politikou

60,3 % príspevok NSRR SR 2007 – 2013 k plneniu cieľov LS:

= *Spolu cieľ RKZ* 384 221 340 EUR = 85,57%

= *Spolu cieľ Konvergencia* 6 475 635 729 EUR = 59,35%

Výročné správy OP a NSRR, Strategická správa SR 2009 –

samostatná kapitola o príspevku k cieľom LS, požiadavka EK na ešte podrobnejšie hodnotenie (špecifických odporúčaní/points to watch)

Budúcnosť: úzke prepojenie viditeľné už teraz napr. v návrhu revízie rozpočtu EÚ vs. návrh stratégie EÚ 2020. Markantné bude aj pri príprave „NSRR“ na roky 2014 - 2020

EÚ 2020 – LS po r. 2010 (z návrhu EK k obsahu stratégie)

.....

(1) **Vytváranie hodnôt prostredníctvom rastu založeného na znalostiach.**

Vo svete, v ktorom je rozhodujúca inovácia, pokiaľ ide o produkty a postupy, budú podporované príležitosti a sociálna súdržnosť, pričom sa využije potenciál, ktorý ponúka vzdelávanie, výskum a digitálna ekonomika.

(2) **Posilnenie postavenia občanov v inkluzívnych spoločnostiach.**

Nadobudnutie nových zručností, podpora kreativity a inovácie, rozvoj podnikania a plynulý prechod medzi zamestnaniami budú zohrávať rozhodujúcu úlohu vo svete, ktorý bude ponúkať viac pracovných príležitostí výmenou za väčšiu adaptabilitu.

(3) **Vytváranie konkurencieschopného, prepojeného a ekologickejšieho hospodárstva.**

EÚ by mala účinnejšie konkurovať a zvyšovať svoju produktivitu znižovaním a efektívnejším využívaním energie získavanej z neobnoviteľných zdrojov vo svete s vysokými cenami energií a zdrojov a zároveň vyššej hospodárskej súťaže na trhu s energiami a zdrojmi. Podporí tým rast a prispeje k dosiahnutiu cieľov v oblasti životného prostredia. Ťažiť z toho budú všetky odvetvia hospodárstva, od tradičnej výroby až po zakladanie hi-tech podnikov. Dôležité pre dosiahnutie tohto cieľa bude aj modernizovanie a vzájomné prepojenie infraštruktúry, znižovanie administratívnej záťaže a urýchlené prenikanie inovácií na trh.

Tieto priority budú určovať smerovanie vytvárania politik v rámci EÚ aj mimo nej. Neoddeliteľnou súčasťou stratégie EÚ do roku 2020 bude **podpora medzinárodnej spolupráce a multilaterálneho riadenia** s efektívnymi a spravodlivými medzinárodnými systémami obchodovania a financií podliehajúcimi pravidlám.

.....

Plány národných koordinátorov na rok 2010

Vyhodnotiť implementáciu LS v SR

= za r. 2006 až 2010 (pre vládu SR)

= za predchádzajúci rok (pre vládu SR, zaslanie EK)

Po schválení EÚ 2020 na summite a po nástupe novej vlády SR **pripraviť základný národný dokument EÚ 2020**

Zlepšovať „osvojenie“ (napr. články v tlači, okrúhle stoly, letáky...), viac zapájať **partnerov** ==>> výber kľúčových reforiem pre SR, zvýšenie tlaku na ich implementáciu

Zabezpečiť **monitorovacie návštevy EK**

Niektoré linky

stránka EK:

<http://ec.europa.eu/growthandjobs>

stránka Výboru regiónov EÚ:

<http://portal.cor.europa.eu/lisbon/Pages/welcome.aspx>

stránky národných koordinátorov LS v SR:

<http://vedomostnaspolocnost.vlada.gov.sk>

<http://www.finance.gov.sk> časť IFP

Úrad vlády Slovenskej republiky

EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

Ďakujem Vám za pozornosť.

beatrix.kormancikova@vlada.gov.sk

02 / 5729 5554

Úrad vlády Slovenskej republiky